

har under 3dje Februar 1894 afgivet en Indstilling, hvoraf et Eksemplar vedlægges. Som det vil ses, vedrører Indstillingen saavel Udviklingen af det private Telefonvæsen og Statstelefonvæsenet som dette sidste Forhold over for den private Ejendomsret.

Senere har Stortingets Jærnbanekomite udtalt sig om Sagen, saaledes som det fremgaar af vedlagte Eksemplar af sammes Indstilling af 20de Maj d. A.; derefter er under 30te j. Mjd. og 1ste samt 2den Juni næstefter den ovennævnte Bevilling af ca. 1,200,000 Kr., givet af Stortinget, der derhos har udtalt følgende:

„Regeringen anmodes om, ved Meddelelse af Koncessioner paa Anlæg og Drift af lokale Telefontelefoner, foruden Betingelser om Anlæggets Bestaffenhed og om Kontrol med dets Udførelse, at forbeholde et Aars Opsigelse og at opstille hensigtsvarende Betingelser saavel med Hensyn til Forbindelse og Samtrafik med Rigstelefonen som angaaende Anlæggets Indløsning af Staten, for saa vidt Koncessionen ikke bliver fornyet“, se vedlagte Eksemplar af „Samling af Bestemmelser m. v. vedkommende Telegrafvæsenet, 4de Række Nr. 11 af 30te Juni 1896.“

I Storbritannien og Irland er der i sin Tid blevet givet en stor Mængde Koncessioner, hvoraf en Del vare gældende for hele Landet. Koncessionshaverne maa afgive 10 pCt. af Bruttoindtægten til Staten, der selv kun har eller i ethvert Fald har haft et enkelt Net (i Edinburgh). Allerede for nogle Aar siden havde Forholdene udviklet sig saaledes, at et enkelt Selskab havde erhvervet samtlige Telefonnet og saaledes havde opnaaet et Monopol for hele Landet. Aktiekapitalen for Telefonanlægene spulmede ved de fete Transaktioner op til en uforholdsmæssig Størrelse, hvilken Omstændighed, saa vidt ses, har bevirket, at Telefontaksterne, for at der kan svares 5 pCt. Udbytte, maa holdes høje, ligesom Tjenesten og Materiellet langt fra er tidsvarende. I Løbet af de sidste Aar er Statsmagten fredeen ind, og der blev i 1892 givet de fornødne Bevillinger til at bygge Hovedledninger og til Indkøb af de private interurbane Ledninger, hvilke Foranstaltninger, saa vidt vides, ere gennemførte i indværende Aar. Forholdet mellem Staten og Selskabet er ordnet saaledes, at hele Landet er delt i ca. 200 Kredse, inden for hvilke Selskabet besørger den lokale Telefontelefon, medens al interurban Telefonering imellem Selskabets Abonnenter, boende i forskellige Kredse, derimod sker gennem Statsledningerne og igennem de med Telegrafstationerne forenede Statscentralstationer, altsaa paa lignende Maade, som Tilfældet er her i Landet med Hensyn til Statsledningerne imellem Landsdelene, dog med den Forskel, at i Storbritannien Opkrævningen af Gebyrerne sker ved Selskabets Foranstaltning mod, at det herfor oppebærer et Vederlag, hvorimod Opkrævningen her i Landet foretages af Telegrafvæsenet. Da denne Ordning imidlertid først i indværende Aar fuldt ud er traadt i Kraft, savnes Oplysning om, hvorvidt den er funden tilfredsstillende.

Under 1ste Marts 1895 blev der af Underhuset valgt en „Select Committee“ med Ret til at afhøre Vidner, og som skulde tage under Overvejelse, „om de Foranstaltninger, der vare truffne for Telefontjenesten paa de lokale Omraader (local areas), vare tilfredsstillende, og om der maatte være Anledning til at supplere eller forbedre denne Tjeneste, enten ved at give ny Koncessioner til lokale Autoriteter eller paa anden Maade.“

Den saaledes nedsatte Komite naaede i Parlamentssessionen kun til at afgive en Beretning om de optagne Vidnesforklaringer, af hvilken Beretning et Eksemplar vedlægges. Af Beretningen synes at fremgaa, at der herfter ikke liden Utilfredshed med de private Anlægs Tjeneste og Drift, samt at det fra mange Sider ønskes, at Staten skal overtage hele Telefonvæsenet.

I Sverige, hvor Staten ligesom her i Danmark savner Eneret til Telegraf- og Telefonanlæg, havde fra først af det private Telefonvæsen udbredt sig meget stærkt og var i Hænderne paa et stort Antal lokale Selskaber. Fra 1881, men dog tår fra 1888, har imidlertid Telegrafadministrationen ved Hjælp af Laan fra Finanserne, hvilke Laan forrentes og amortiseres, dels købt private Net, dels anlagt ny Net og bygget interurbane Ledninger. Gennemførelsen af disse Foranstaltninger, der nødvendigvis have medført Konkurrence mellem Administrationen og de private Selskaber, er bleven lettet ved, at i Sverige Staten har en vis Raadighed over offentlige Veje. Saa vidt vides, er der nu kun saa private Selskaber tilbage, deriblandt et stort for Stockholm og Omegn i ca. 10 Miles Omkreds, hvilket skal have ca. 14,000 Abon-